

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. . . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 Hll. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	--	---

A debreceni egyetem.

Memorandum a kormányhoz és a képviselőházhoz.

Debrecen város egyetemi bizottsága tegnap készítette el a memorandumot, amelyet Zichy János gróf kultuszminiszternek fognak átnyújtani és a képviselőházhoz beterjeszteni. Ezt a memorandumot, amely ma került ki a nyomdából, viszi a monstre-deputáció föl a fővárosba.

A memorandum felsorolja azokat az áldozatokat, amelyeket Debrecen városa, az egyházkerület, az egyház hozni kész és azokra az értékekre, amelyek egy kész egyetemre teszik a főiskolát. Ezek az adatok rámutatnak arra a jogalapra, amelynél fogva a harmadik egyetem Debrecenre illeti meg. A memorandum a következő:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Mélyen tisztelt Képviselőház!

A debreceni egyetem érdekében folyó munka nem maradt abba az itt közölt felirattal elmondottakkal. Amilyen arányban nőttek az igények, olyan arányban nőtt a munkaköze, a város, az egyházkerület és az egyház áldozatkészsége. Amint nyilvánvaló lett, hogy az egyetemet nagyobbra kell építeni, mint eredetileg tervezve volt és hogy így az 1908. évi március hó 26-án tartott bizottsági közgyűlés által megajánlott 2.000.000 korona e célra nem elegendő, az 1910. évi július hó 30-án tartott bizottsági közgyűlés az alábbi határozatot hozta. Annak kijelentésével, hogy az egyetem ügyében 42—1908 bkgy. sz. alatt hozott határozatát fentartja: a következőleg határozott:

1. az egyetemi intézetek részére szükséges helyiségeket a bemutatott vázlatrások alapján, de legfeljebb ekkora terjedelemben és költséggel felépíti;
2. a közkórházat a már megállapított tervek alapján s idevonatkozólag 113—1910. bkgy. szám alatt hozott határozata értelmében kibővíti;
3. A járványkórházat a beterjesztett tervek szerint felépíti;
4. a népszanatóriumot felépíti;
5. úgy a közkórházat, mint a járványkórházat, a bába-iskolát, a népszanatóriumot és az ujonnan emelt egyetemi épületeket az államnak a szokásos kikötésekkel felajánlja és átadja, azzal a feltétellel, hogy az állam az egyetemet, a 42—1908. bkgy. számú közgyűlési határozatnak a fentartásra vonatkozó részének tekintetbe vételével fentartja és a szükség szerint tovább fejleszt;

6. a felsorolt épület összes építési költsége, az idegkórház és a járványkórház részére a törvényben megszabott állami hozzájárulás és a népszanatórium részére a sanatórium-egylet által kilátásba helyezett hozzájárulás betudásával, öt millió ötszázezer (5.500.000) koronát meg nem haladhat;

7. az egyetemi épületek, az új járványkórház, a népszanatórium felépítéséhez, a közkórház kibővítéséhez és a netalán nem a város tulajdonát tevő telkek kisajátításához szükséges költségek fedezetére öt millió (5000.000) korona kölcsön felvételét határozza el;

8. kimondja, hogy a fent megszavazott öt millió (5.000.000) korona kölcsönnek mintegy kétszázötvenezer (250.000) koronára tehető annuitási részlete a házipénztár rendszer költségvetésébe illesztessék be s nyersen fedezetet mindaddig, míg a városi ingatlanok jobb és kedvezőbb jövedelmezését el nem érik;

9. felhatalmazza és utasítja a városi tanácsot, hogy a most megszavazott öt millió koronás kölcsön felvételének módozataira vonatkozó javaslatát ajánlatok bekérése és bemutatása mellett ide azon időben mutassa be, midőn jelen határozat megvalósítása indokoltá teszi.

Ezen határozatnak továbbfejlesztése, illetve kiegészítése a bizottsági közgyűlés 1911. évi június hó 9-én hozott következő határozata:

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városunkban létesítendő egyetem elhelyezésére és felépítésére nézve, a városi tanácsnak a jog- és pénzügyi bizottság javaslatával teljesen egyező előterjesztését elfogadja. Ennek értelmében:

1. Ad az egyetem céljaira öt, azaz 5.000.000 millió koronát, oly módon, hogy ez összegben a városi üzemek által szolgáltatandó anyag értéke benn foglaltatik.

2. Mindaddig, míg egyetemi célra szolgál, tulajdon vagy használati joggal átengedi a nagyerdőn, az egyetemi épületek elhelyezésére azon nyolcvan (80) katasztrális hold földterületet, melyet a bizottság e célra a május 14-én megejtett helyszíni szemle alkalmával alkalmasnak jelölt.

3. Kikapcsolja előbb tett ajánlatából a közkórház, a járványkórház és népszanatórium ügyét. E kórházak beteganyagát, a mennyiben arra a tanítás céljából szükség van, az egyetem rendelkezésére bocsátja, az átbocsátás módozata később lesz szabályozandó.

4. Saját költségén gondoskodik az egyetemi telep csatornázásáról, a vízvezetéknek, villám- és gázvilágításnak bevezetéséről és saját hatáskörében gondoskodik a villamos vasutnak a telepig való meghosszabbításáról.

5. Átengedi a bábaképezdét.

6. A felirattal foglalt kívánságokhoz képest felajánlja a Péterfia- és Nyomtató-utca közötti telkeket, melyeket a helyszíni szemle alkalmával a bizottság az egyetemi aula és központi hivatalok elhelyezésére alkalmasnak talált. Azonban egyúttal kifejezi: ad azon nézetének, hogy fennforog annak lehetősége is, miszerint az aula hivatal köz-

ponti elhelyezése mind az államra, mind a városra nézve kevesebb anyagi áldozattal keresztül lenne vihető.

De nemcsak a város, hanem a debreceni református egyház is igyekezett az egyetem létesítésének útjában látszó akadályokat elhárítani. Bizonyossága annak itt közölt, 1911. évi június hó 17-én hozott határozata.

Református egyházunk presbyteriuma a városi tanács ez évi 8600. sz. alatt intézett átirata folytán a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ez évi 55.157. sz. alatt kelt átiratát egyházunkra vonatkozó részében tárgyalás alá vevén, egyező értelemmel kijelenti, hogy arra az esetre, ha a magyar országgyűlés elhatározza a harmadik egyetemnek Debrecenben létesítését s ezzel ősi iskolánknak egyetemre fejlesztését, erre a célra:

1. a Péterfia- és Nyomtató-utca közötti telkek közt levő Egyház-tér 10. sz. és a Vár-utca 11. sz. házastelkeket, ezeknek házutáni földje nélkül egyetemi aula és központi egyetemi hivatalok elhelyezésére készséggel felajánlja és használatra átengedi, mindaddig, míg a létesítendő egyetemen a protestáns keresztény szellemű és hazafias magyarnyelvi tanítás meg nem szűnik, úgy azonban, hogy mivel ezekért a házastelkekért egyházunkat a református kollégium irányában összesen évi 3200 korona terhelő tanári lakás váltáság címén, attól az időtől kezdve, amikor erre a két telkre nézve egyházunk birtoklása meg szűnik, ennek a tehernek viselése is megszünik egyházunkra nézve. Természetesen abban az esetben, ha az egyetemi aula és központi hivatalok épületei a megjelölt telkeken és köztük a most felajánlott két telken nem építenének fel, a két telek felajánlásának jogi hatálya megszűnik és ezek a telkek továbbra is debreceni református egyházunk tulajdonában és használatában maradnak.

2. Készséggel megajánlja, a tanítás szellemére és nyelvére fentebb kikötött feltétel alatt azt is, hogy az 550—1904. sz. alatt kelt és 307—1906-P. szám alatt módosított jogerős határozattal tett százezer koronás alapítvány, a tárgyalás alatti miniszteri rendeletben kifejezett kívánságához képest, hatvan ezer korona megajánlásával százhatvan ezer koronára egészíti ki, és addig is, míg az ekként százhatvan ezer koronára kiegészített alapítványi tőkét befizetni módjában lesz, ennek ötszázötvi kamatját attól az időtől kezdve, amikor a létesítendő egyetemen a tanítás megkezdődik, évnegyedi előleges részletben évenként pontosan fizeti, megjegyezvén, hogy az ekként 160.000 koronás alapítványnak 100.000 koronás részére nézve az 5 százalékos kamatnak 1911. évi szeptember 1-től folyóvá tételére presbyteriumunk a folyó évi április 30-án 1741—910. P. sz. határozatban már kötelező ígéretet

tett, mely ígéretnek teljesítése az egyetem létesítése esetén a határozat értelmében módosul annyiban, hogy a fizetés nem a kollégium pénztárába, hanem a magy. kir. kormány rendelkezése szerinti pénztárba történik. Tisztelettel jegyzi meg azt is, hogy ez az alapítvány határozott összegre szólván, egyházunk ennél nagyobb összeget sem alapítványi tőkében, sem kamatban fizetni nem köteles.

A tiszántuli református egyházkerület Elnökségével a kormány külön tárgyalásokat folytatott. E tárgyalások során megállapították azok a köteleességek, amelyeket az egyházkerület teljesít, ha a harmadik egyetem Debrecenben lesz. Ezenkívül még arra is gondja volt a már említett testületeknek, t. i. az egyházkerületnek és városnak, hogy az egyetem létesülése esetén ennek szegényebb sorsu tanulói anyagi támogatásban részesüljenek, így megélhetésük biztosított, nekik a tanulás megkönnyíttessék, illetőleg lehetővé tétessék.

A város, néhai dr. Thaly Kálmán debreceni képviselőségének 25-ik évfordulóját ünneplvén, 1907. május hó 26-án ez alkalomból tartott díszközgyűlésen 40.000 koronás egyetemi ösztöndíj-alapítványt tett.

Az a díszközgyűlés pedig, mely 1910. augusztus 18-án dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk Öfelsége születésének 80-ik évfordulóját ünnepelte, ez alkalomból 100.000 koronás egyetemi ösztöndíj-alapítványt tett Öfelsége nevére.

Az egyházkerület most fáradozik az akadémián internátus helyiségeinek felépítésén.

A hivatalos testületeken kívül áldozatkész magánosok is igyekeznek adományaikkal nemcsak az egyetem létesítését elősegíteni, hanem munkájának sikerét s biztosítani. Amikor ezeket feliratunk pótlásával elmondjuk, arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy felajánlott hozzájárulásunkat elfogadni, a III. egyetemet Debrecenben létesíteni méltóztassék. A mélyen tisztelt képviselőház tagjaihoz pedig azzal a kéréssel fordulunk, hogy feliratunkat figyelemre méltatni és törekvésünket, amennyiben azt helyesnek találják, annakidején szavazataikkal, nemkülönben a Miniszter ur öngyermekétől elé járuló kiadottságunkhoz csatlakozásukkal támogatni méltóztassanak.

Debrecen sz. kir. város egyetemi bizottsága nevében:

Domahidy Elemér, főispán, elnök.
Kovács József, polgármester, társelnök.
Dr Kenézy Gyula, előadó.

Liszt Ferenc és a nők.

Irta: Csudáky Bertalan.

Egy mélységes érzésű dal rezzgett át a zongora hurjain. Violaszin alkonyatkor, estéli harangszó zavára sugallta a szerelem istennője. Eltűnni szeretnék, mint az esti pir! . . . Ez volt a címe annak a mélabus dalnak, melylyel Liszt Ferenc megsebzett szívének fájdalmát szimbolizálta. Ezzel vett érzékeny bucsut Saint Crieg Saroltától, a büszke francia főnemes leányától. Tanító és tanítvány — írják Liszt életrajzírói — még soha nem értették egymást a művészet révén oly határtalan bensőséggel és rajongó szerelmmel, mint Páris ünneplő zongora-virtuóza és Saint Crieg Sarolta. A mint azonban nyilvánvalóvá vált a két művészlélek szerelme, elhangzott a gögös szívű apa ítélete, mely a meghasonlás komor szemfedőjét borította a szerelmes ifjú szívekre. A főnemesi kaszt gögje, kiéletlen kevélysége halomra döntötte a lehetőség minden reményét, durva kézzel rombolta szét Liszt első ideális szerelmét. Hideg és könyörtelen maradt Saint Crieg gróf és nem lágyult meg szíve — haldokló feleségének kéréseire sem, aki végső perceiben remegő hangon ezeket vallotta hajthatatlan szavu urának: „Liszt és Sarolta, a mester és a tanítvány izzó szerelmmel szeretik egymást, — engedd kérlek — legyenek boldogok, ez az utolsó kívánságom . . .” A haldokló őszinte óhajta nem ment teljesedésbe. Hasz-

Interpellációk napja.

A képviselőház ülése.

Egy sereg névszerinti szavazás és négy interpelláció és egy beszéd volt ma a képviselőházi ülésen, ahol csekély érdeklődéssel kísérték a technikai obstrukció folytatását. — Künn a folyosón annál élénkebb volt az élet. Békétárgyalások folytak s e felett hangzottak el bírálatok, jóslatok.

Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg a mai ülést s több kérvényt mutat be, a melyeknek hovatalása tekintetében az elnöki előterjesztéssel szemben Kun Béla ellenindítványt terjeszt elő, amelyekre az ellenzék névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri.

Az interpellációs könyv felolvasása után

a napirend szerinti névszerinti szavazásokat ejtették meg, melyeket 12 órakor félbeszakítottak s ekkor a véderőjavaslatok folytatódólagos tárgyalása következett.

A véderővita.

Jármay Béla: Azon érvekkel szemben, melyet részint a nagyhatalmi állás presztizse szempontjából, részint a korona akarata folytán követelik a katonai javaslatok megszavazását, hangsúlyozza, hogy az ország teherviselési képességének túlterhelése miatt is kénytelen a javaslatokat el nem fogadni. Különben ez a javaslat közjogi szempontból is visszaesést mutat fel az eddigi állapottal szemben. Hosszasan foglalkozik ezután a javaslatok egyes tételeivel és azt bizonyítja, hogy a javaslatokban kitüntetett összes vívmányok csak papiroson vannak meg. Kimutatja többek közt, hogy a javaslatokban kontemplált két éves katonai szolgálat, mint vívmány is illuzorius csak. Pénzügyi szempontból pedig nem áll — mint hosszas számszerű fejtegetései során kimutatja — a pénzügyminiszternek exposéjában tett kijelentése, mely szerint a közözügyi kiadások 1912-ben 4.5 millióra tesznek ki, mert ez az összeg 51 millióra rug. A javaslatot nem fogadja el.

Az interpellációk.

A napirend megállapítása után a Ház áttért az interpellációkra.

Csemez István a községi közmunkák összeírásánál előforduló szabálytalanságok tárgyában interpellálja a belügyminisztert.

Kiadják a belügyminiszternek.

Ráth Endre a bíróságoknál alkalmazott segédzemélyzet fizetésének kiutalásánál fel-

talán volt ezután is minden kísérletezés, Saint Crieg Sarolta, jóságos szívű anyjának halála után nem láthatta viszont imádott szerelmét, nagyhirű zeneoktatóját. A gögös apa magához szólítja az ifjú művészt s a jelentékeny osztálykülönbségre s a párisi szalónok megszólási hajlamára való hivatkozással kijelenti, hogy leányát másnak szánta. Liszt nem jelenhetett meg többé Saint Crieg házában. Szó nélkül távozott s még csak egy istenhözszódot sem mondhatott hasonló szenvedésektől gyötrődő tanítványának. A nagy csalódás, a mélységes fájdalom ellensúlyozására ezentúl a vallásban s a zenében keresett vigasztalást. Szívébe zárta kínjait, melyekről csöndes, magányos esteken csak zongorájának hurjai meséltek édes-busan, bánatosan. És habár Saint Crieg Sarolta apai parancsszóra lett d'Artigeaux neje — szívében mindhalálig híven őrizte első szerelmének emlékezetét. És hogy évek múltán újra találkozhattak, életre kél szívében az ifjúkori szerelem boldogító érzése — és szent fogadalom pecsételi meg az emlékezetes találkozót. Elhatározzák, hogy ezentúl minden nap, amint fölcsendül az estéli harangszó, szíviük utolsó dobbanásáig egymásra fognak gondolni. E boldog és véletlen találkozás emlékére megszületett az: Eltűnni szeretnék, mint az esti pir című dal, mely vérpiros alkonyatkor, estéli harangszó hívására, sok időn át hirdette Liszt boldogtalan szerelmének fájó emlékeit és hirdetője marad az em-

merült állandó késedelmezések tárgyában az igazságügyminisztert interpellálja meg.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter válaszában kijelenti, hogy meg fogja vizsgálni a sérelmezett késedelmek okait és minden-esetre orvosolni fogja az esetleges bajokat.

Ugy az interpelláló, mint a Ház tudomásul vette a választ.

Kovács Gyula a pénzügyminiszterhez intézi interpellációját az égetett szeszestalok pótdadójának késedelmes közzétételé tárgyában.

Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

Huszár Károly hosszasan indokolja a tegnapi Rákóczi-téri házépítésnél történt katasztrófa tárgyában bejegyzett interpellációját. Felhívja a kormányt, hogy az építkezéseknél fokozottabb figyelemre utasítsa szakközvegeit.

Khuen-Héderváry Károly miniszter elnök válaszában kijelenti, hogy meg fogja szigorúan vizsgáltatni, hogy kit terhel a felelőség ezen tegnapi balesetnél és a bűnösök el fogják nyerni büntetésüket. A jövőre nézve pedig teljesen szóló intenciója szerint azon lesz, hogy ilyen sajnálatos balesetek elő ne fordulhassanak.

Az interpelláló és a Ház tudomásul vette a választ s ezzel az ülés délután két órakor véget ért.

A nádudvari képviselőválasztás.

Kiss Ferenc nem vállal jelöltséget.

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága — mint már jelentettük — e hó 24-én, a jövő héten kedden tartandó ülésén foglalkozik a budapesti törvényesszéknek azzal az ítéletével, a mely Papp Elekot, a nádudvari kerület országgyűlési képviselőjét gondnokság alá helyezte. Az összeférhetlenségi bizottság ez ítélet folytán semmisnek fogja nyilvánítani Papp Elek mandátumát, másnap beterjeszti jelentését a Ház elé, amely utasítani fogja az elnökséget, hogy a nádudvari kerületben elrendelendő új választás kiírása iránt tegye meg a szükséges intézkedést.

Amint a képviselőház elnökségének leirata Hajdúvármegye alispánjához, mint a megyei központi választmány elnökéhez le-

lékezésben mindenkorra, mint rabolta meg a büszke Saint Crieg két szerelmes ifjú szív virághimes tavaszát, boldogságát . . .

Liszt a nagy szerepet játszó, befolyásos párisi szalónokban csiszolódott világhíva s már petit Litz korában vált hódítóvá. Szerelmi romantikájának eseményei vidámak, érdekesek s a mi bennük merész vagy disszonáns, azt a párisiak chronique scandaleuse-nak titulálták, melyből, mi tagadás, bőven jutott a korabeli francia hirlapok hasábjaira. A nagy virtuóz ifjúkorának néhány fejezete naív, játékosan gyermekes, mindamellett ideális s az úde költészet színeiben pompázó szerelem, melyet itt-ott a csalódás, a kiforratlan epekedés tesz érdekessé és változatossá. Ramanu Lina, Liszt életrajzírója ezt a kort, poétikus gyöngédséggel Passions-blume-nak nevezi. Bizonyos foku miszticizmus is vegyült ebben az időben a nagy zeneköltő szerelmi romantikájába. Éppen ezért fiatal kora át van szöve a legérdekesebb regényes epizódokkal, melyek eseményekben gazdag életpályájának egy különálló, érdekes nagy fejezetét alkotják. Plater Lujza grófnő, aki benső barátságban állott Chopinnal és Hillerrel, egy léha és könnyelmű pillanatában így nyilatkozott a hódító virtuóznál: „Hillert választanám házibarátomnak, Chopint férjemnek és Liszt Ferencet, ezt a nőbolondító, boszorkányos virtuózt szeretőmnek!” A párisi szalónok szerelmi regényeinek krónikái szerint sem azelőtt nem volt s ta-

érkezik, a központi választmány rögtön összeül, hogy a képviselőválasztás napját ki-tűzze. Így tehát most már közvetlen küszöb-re értünk a nádudvari kerületben meginduló választási mozgalomnak, amelynek első pozitív eseménye az, hogy Kiss Ferenc püspökladányi lelkész, az alsószabolcs-hajdúvidéki egyházmegye esperese, akit a választók polgárságának tekintélyes része óhajtott a kerület képviselőjéül, *nem vállal mandátumot.*

Már a nyár elején, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy a bekövetkező események új képviselőválasztás elé állítják a nádudvari kerületet, jelentettük mi, hogy a választópolgárság zömének hő kívánsága, hogy Kiss Ferenc kivételes egyéniségének hatalmas értékeit a választókerület számára sikerüljön érvényesíteni. És most, hogy a választás küszöbön áll, ezt a kívánságot valóra váltandók, több száz aláírással indítványt adtak be a kerület különböző közsegeiből *Boldizsár Zsigmondhoz*, a kerületi 48-as függetlenségi párt elnökéhez, melyben arra kérik a 200-as bizottság jelölő gyűlését, hogy Kiss Ferenc püspökladányi lelkész-esperes kiáltassék ki a kerület képviselő jelöltjévé. E beadvány alapján az elnök a kerület legtekintélyesebb választóival f. hó 14-én felkereste Kiss Ferencet s közölte vele a választók nagyrészenek, mondhatni többségének az ő jelöltetése iránti óhaját, egyuttal nyilatkozatot kért tőle azon irányban, hogy hajlandó lenne-e ez óhajnak eleget tenni.

Kiss Ferenc megköszönve polgártársainak feléje fordult bizalmát, kijelentette, hogy rendkívül sokoldalú elfoglaltsága miatt *e kérsnek nem tehet eleget*, azért a jelölő gyűlésen jelentse ki az elnök, hogy *egyhangú jelöltetés esetén sem volna abban a helyzetben, hogy mandátumot vállalhasson.* A Kálvincum létesítése minden idejét lekötötte, ennek valóztatását pedig életcélul tűzte ki. Közsege, gyülekezete sokféle dolga-baja az esperességgel, egyházkerületi bizottsági tagságokkal s különböző megbízásaival járó teendői annyira lefoglalják, hogy a legtöbbször éjjelig tartó munkával tud megfelelni kötelességeinek. Épp a napokban adott esperesi programjának keresztülvitelét közegyházi szempontból elsőbbségi feladatának tartja, mint a politikai téren próbálkozást, a hol a mostani feladati helyzetben úgy is keveset használhatna kerületének. Ezen elhatározása mellett a küldöttség meg-megújuló kapacitációi dacára is megmaradt.

lán ezután sem lesz olyan varázsos férfi soha, akinek oly tünneményes szerencséje lett volna a nők körében, mint Liszt Ferencnek, az ünneplést magyar zongora-virtuóznak.

Liszt csak a meghasonlás időszakában fékezte indulatait, amikor a nyilvánosságtól visszavonulva, az irodalomnak és a vallásos érzésekbe való elmélyedésnek élt. Példák tanúsága szerint nagy írók, nagy művészek életében mindenkor jelentős szerepet játszott a szerelem. A szenvedelmes és tanult nők barátsága sok esetben irányító és átalakító hatással van a teremtő művész egyéniségére. Gyakran nyitja meg a teremtő erő újabb és újabb forrásait, sokszor lelkesít és serkent a szerelem s néha egyetlen csengő kacajt, de-rüs harmóniát varázsol az elernyedtt művészi öntudatba. Sand George (Dadevaut Aurora báróné), akinek minden pillantása Páris neves férfivilágának volt szánva, habár nem gerjesztette Liszt szívét igazi szerelemre, sóvárgó tekintetével és sejtelmes barátságával mégis lobogásba hozta szellemét. A forrongó romantizmus sodorta őket egymás mellé, ez volt az a szellemi érintkező pont, melyben lelkük találkozott. Ez a barátság azonban nem volt tartós. Liszt csodás művészi láztól égve, más irányba terelődött s a szerelmes szívű Sand George is új utakra lépett. Megfakult számukra a romantizmus képe, áthidalhatatlan örvényt rementett az idő, elhidegültek, eltávolodtak egymástól.

Liszt szerelmi romantikájának legna-

Az egyetemi monstre-deputáció.

Bihar, Heves és Ugocsa csatlakozása. — A polgármester az országos képviselőkhöz.

A legnagyobb serénységgel folyik az egyetemi monstre-küldöttség szervezése és az egyetemi bizottságnak kora reggeltől estig dolgoznia kell, hogy a szervezés munkáját el-láthassa. A monstre-küldöttség iránt igen nagy az érdeklődés, ami azt mutatja, hogy a deputációban Hajdúvármegye és Debrecen társadalmának, hatóságainak, testületeinek színe-java a legnagyobb számban képvisel-teti magát.

Miután azonban a bizottság ma még nem tudott tájékoztatást nyújtani, hogy mikor megy a küldöttség a fővárosba, a mára tervezett meghívásokat nem bocsátották ki. Az egyetemi bizottság erre vonatkozóan ma a következő kommunikét adta ki:

Közsegiünk tájékoztatására szükségesnek tartjuk közölni, hogy az egyetemi nagy küldöttségben való részvételre még meghívások nem bocsátottak ki és pedig azért, mert a fogadás napja még megállapítva nincs.

Az egyetemi bizottság ma is megtartotta ülését a polgármester hivatalában. Az ülésen jelen voltak Kovács József polgármester elnöklété alatt Kenézy Gyula dr. Márk Endre udvari tanácsosok, Aczél Géza főmérnök, K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok, Fejér Ferenc dr.

Az ülésen megbeszéltek a vasuti utazás módzatait s egyéb részlet kérdéseket, valamint ama fölhívás szövegét, amelyet az országgyűlési képviselőkhöz intéz Debrecen városa, hogy csatlakozzanak a monstre-deputációhoz. E felhívás szövege a következő:

Mélyen tisztelt Képviselő Ur!

Hazánk kulturális érdeke követeli, hogy a harmadik egyetem minél előbb felállítassék, az előkelő szalónok tündöklő, csapodár csillaga nagy befolyással volt a hírnév tetőpontján álló művész életére. Liszt szüntelen ostrom alatt állott s habár nagy erővel s sokáig viaskodott szívében, végre is csatát veszített s hasztalanul kerülte ezt a minden mélyebb etikai érzelem nélküli asszonyt. A Faubourg Saint Germain szalóniainak élvezethajhászó társasága sokaknak adott már szerelmi utlevelet s ez tette erőtlenné a vallásos lelkű művész erkölcsi küzdelmeit is. Meglátjátok, Liszt nemsokára kapitulál, — mondotta bizalmasainak az ostromló D'Agoult grófnő. Amikor Liszt forrongó lelkének egensúlyát kereste s 1835-ben Svájcba ment, hogy zavartalanul tanuljon, pihenjen s főleg távol legyen az ünneplés centrumaitól, a világvárosi élet zajától, a könnyűvéru D'Agoult nyomon követi. Svájcban terem, társaságához szegődik s ez utolsó ostrom óta hosszú időn át egyedüli birtokosa a nagy művész barátságának, szerelmi érzelmeinek. Páris szalónjaiban ezalatt nagyot kacagtak a szerelmi romantika legfrissebb hősein, de akadtak olyanok is, akik csipős és kemény ítéletet mondtak úgy Lisztre, mint D'Agoult kontesz kikapós kalandjaira.

D'Agoult grófnő minden vágya, minden hódító furfangja gyorsan érvényesült. Fejedelmi pompával határos életet élt Liszt oldalán, akivel beutazta Svájc és Olaszország

Azon tiszteletteljes kérést intézzük mélyen tisztelt Képviselő urhoz, hogy ha és amennyiben velünk együtt kíván működni, a közelebbi napokban Budapestre felmenő nagy küldöttségünkhöz csatlakozni méltóztassék.

Debrecen, 1911. október 18.

Tisztelettel
Kovács József,
polgármester.

A monstre deputációban való részvételt már eddig is sokan bejelentették. Így a küldöttségbe *Baltazár Dezső* püspök meghívta a biharmegyei református egyházmegye vezetését is. A biharmegyei reformátusok *Fráter* Barnabás vezetése mellett nagy számban vesznek részt a deputációban.

Ugocsa vármegye közönségének nevében *Szentpáli* Miklós alispán értesítette Kovács József polgármestert, hogy a monstre deputációban Ugocsa vármegye képviselőiben *Volenszky Kálmán dr., Ráthonyi Ákos, Sváby Sándor, Morvay Zsigmond dr.* vesznek részt. Az alispán átiratában kijelentette még, hogy a legnagyobb örömmel csatlakozik a mozgalomhoz, mivel már 1906-ban is a debreceni egyetem mellett nyilatkozott meg a vármegye.

Heves vármegye is bejelentette már csatlakozását. A vármegye részéről *Malatinszky György, Keglevich Gyula gróf és Matzky Emil* vesznek részt a küldöttségben.

A vasuti utazás módzatait két irányban tárgyalták. Egyik az, hogy különvonaton megy a küldöttség. A különvonat hét óra husz perckor indul Debrecenből, ahol csatlakoznának hozzá a szatmári, mármharosszigeti és nyiregyházi vonatok, amelyek azokról a vidékekről hoznak a deputáció tagjait.

Ezzel szemben az az álláspont győzött, hogy a hét órás rendes gyorsvonattal induljon a küldöttség Debrecenből. Amennyiben pedig ez a vonat a küldöttség tagjainak befogadására nem volna elégséges, még egy gyorsvonat indulna. Ha ehhez a távolabbról jött küldöttség nem csatlakoznának, akkor a 9 órás vonattal indulnának tovább a fővárosba, ahova 2 órákor érkeznének meg. A rendes vonat pedig 12 óra után néhány perccel.

Zichy János gróf kultuszminiszter a küldöttséget — legutóbbi kombinációk szerint — e hó 24., 25. vagy 26-án fogadja és pedig délután három óra után.

A vasuti jegyek kezelését a polgármesteri hivatal végzi, ahol a küldöttségben résztvevni szándékozók a jegyeket kiválthatják.

A presbiteri küldöttségi gyűlés is ma fog-

legszebb, legnevezetesebb helyeit s a művész ünnepléséből is mindenkor bőséges részt biztosított a maga számára. D'Agoult grófnő mindazáltal hálátlan volt. Sok keserti percet, sok bánatos napot szerzett az érzékeny szívű művésznak, akinek jószágával s bőkezűségével a korabeli följegyzések szerint bohókás bábszínházat üzött. Liszt, aki még évek mulva sem tudta elfeledni a párisi szalónok cinikus megjegyzéseit, célzatos kacaját, elhatározta, hogy ifjúkori idealizmusát megbolygató kalandot helyrehozza. Több évi együttlét után őszinte szívvel megkérte D'Agoult grófnő kezét, följajánlotta végérvényesen nevét s ünnepiesen kijelentette, hogy törvényes feleségévé óhajta tenni. Az ideális lelkületű művész azonban szörnyen csalódott, — olyan választ kapott jóhiszeműségére, amilyenre egyáltalán nem számított. Egy D'Agoult grófnő — mondotta gunyosan a szerelemfosztogató asszony — sohasem lehet Madame Liszt! . . . Nem akart tehát a művész törvényesen elismert felesége lenni, csupán a szerelmére, a hírnevére volt éhesen vágyakozó ez a könnyűvéru párisi szépség! Liszt szerelmi romantikája egy nagyon drága pénzen vásárolt csalódással lett gazdagabb. Ez a nő, akinek lábához tette egész évi keresményét — sokszor a háromszázezer frankot meghaladó összeget — démoni játékot üzött nemes szívének érzelmeivel. Minden bucsuigéret nélkül szertefoszlott az egykori szerelmi mámor gyönyörűsége, a jövődö

alkozott az egyetemi monstre-deputációban való részvétel doigával. A gyűlésen, amelyet tizenegy óraker tartottak meg az egyháztanács termében, kimondták, hogy a jövő héten a fővárosba menő egyetemi monstre-deputációhoz csatlakozik a presbiterium is és felhívja a presbiterákat, hogy mindazok vegyenek benne részt, akiket ebben elháríthatatlan akadályok meg nem gátolnak.

Már eddig is biztos remény van arra, hogy a presbiterium és a debreceni egyház részéről száz tag vesz részt a monstre-kiüldetésben.

Baltazár Dezső püspök lelkészi beköszönő beszéde.

A vasárnapi ünnepek.

A debreceni református egyház hívei nagy lelkesedéssel várják *Baltazár Dezső* dr. püspöknek lelkészi beiktatását, amely nagy és fényes ünnepek keretében e hó 22-én, vasárnap történik meg.

Évtizedes hagyomány, hogy a tiszántuli református egyházkerület püspöke egyben a debreceni református egyháznak is lelkésze. Amikor azonban a debreceni egyház presbiteriuma egyhangú lelkesedéssel meghívta, a gyülekezet pedig szintén lelkesedéssel egyhangúan megválasztotta *Baltazár Dezső* dr. lelkésznek, akkor nemcsak az évtizedes hagyománynak tett eleget az egyház, hanem a meghívásban megnyilatkozott ama szeretet, tisztelt és becsülés is, amelyben *Baltazár Dezső* dr. kedvelt személye a hívek előtt áll.

Amikor még fiatal, kezdő lelkész volt a püspök, a hívek már nagy szeretettel, sok bizalommal és reménységgel tekintettek reá, most annál nagyobb örömet okoz az egész debreceni egyháznak, hogy őt mint püspököt nyerhették meg debreceni lelkésznek s ez az öröm okozza azt a lelkesedést, amellyel a hívek a vasárnapi beköszönő elé tekintenek.

Az ünnepség a debreceni egyház tanács-termében kezdődik, ahol a lelkészi kar és a presbiter gyülekeznek. Innen fél kilenc után vonul át a presbiterium s a lelkészi kar kíséretében *Baltazár Dezső* dr. a nagytemplom-

családi élet boldogsága valósulatlán maradt, a heves pazarló asszony, a közismert pénz-evőgép 1839. november havában elhagyta Olaszországot, a szerelem és művészet csodaszép földjét s kíséretével együtt Párisba költözött az egykor oly forrón imádott virtuóz környezetéből. A csapodár grófnő továbbra is vígan élt a szalonszerelem kipróbált receptje szerint s a nem éppen kedvező hangzású Stern Dániel név alá rejtőzve, regényírással foglalkozott. Liszt minden csalódás és keserűség ellenére mégis törvényes nevének tekintette s az idő folyamán is mindenkor nemes társadalmi illendőséggel a tőle származó három gyermekének anyját tisztelte benne. Ez az elhidegüléssel végződő, de vonatkozásaiban családias viszony, töredékes mivoltában is nagy hatással volt Liszt életére, társadalmi helyzetének fejlődésére. Ez tölti ki, ez foglalja le egyúttal a nagy zeneköltő szerelmi romantikájának úgy időben, mint érdekességben legnagyobb, leggazdagabb fejezetét.

La Mara, Liszt életrajzírója, poétikusan komponált képet nyújt a nagy művész szívének legbensőbb érzelmeiről s halk suttogással, finoman megrajzolt remimeszcenciákban, hosszú és előkelő nevektől diszes névsorát adja azoknak a rajongó asszonyoknak, akikkel Liszt ideálisan barátságban élte át romantikus perceit. A viszonyok megszámlálhatatlan sorozatában, írja egy párisi hirlap, van sok igazi szerelem, van a gyöngyharm-

ba, ahol elmondja a püspök lelkészi beköszönő beszédét.

Az istentisztelet programját később fogja megállapítani az ünnepély rendezőse s azt vasárnapra mi is közölni fogjuk. A program egyik fényes pontja lesz a híres debreceni főiskolai kántus szereplése.

A templomi szertartás után a lelkészi kar és a presbiterek kíséretében a püspök visszatér az egyházi tanácssterembe, ahol fél tizenegy óraker *K. Tóth Kálmán*nak, a legidősebb lelkésznek elnöklése alatt megkezdődik az ünnepi diszközgyűlés.

E diszközgyűlésnek legfőbb pontja lesz a *Baltazár Dezső* dr. lelkészi székfoglaló beszéde.

Tripolisz után Egyiptom.

Anglia annexió terve.

Az olasz-török háború eseményei.

Még fel sem ocsudott a világ abból a meglepetésből, amelybe Olaszország ejtette Tripolisz okkupációjával, a megszállással járó hadműveleteknek még az elején vagyunk, máris újabb külpolitikai szenzáció van készülőben. *Angolország anektálni akarja Egyiptomot*, amelyet már harminc év óta megszállva tart, de amely tartomány mindeideig a török szultán szuverenitása alatt állott. Egyiptom annexiója nem érinti mélyebben Törökország érdekeit, mégis nagy bonyodalmakat vonhat maga után, mert félt, hogy Törökország afrikai tartományainak elvesztése miatt kárpótlást óhajt szerezni s a vele amugy sem nagy barátságban élő kisebb balkáni államok ellen fordul.

Anglia tervéről s az olasz-török háború eseményeiről itt következnek legújabb távirataink:

Egyiptom annexiója.

Berlin, október 18. Világtörténelmi esemény lesz hétfőn: *Anglia anektálni fogja Egyiptomot*. A legnagyobb titokban készítik elő az angol külügyminiszteriumban az anektálást s hétfőn a *Foreign Office* már befejezett ténnyel fogja meglepni a világot. Anglia nem

fos liliomok szeretkezésére emlékeztető derűs, napsugaras óra, van víziókkal teli szomjuság, vágyódás, heves lélekből fakadó szenvedelmesség, akadt közöttük csalódás, misztikus bánatosság s gyorsan elsurranó szerelmi remegés, de legtöbbje a nagy szellemek rokonérzéséből serkedő barátság s a művészi egyéniséget örök időkből jellemző, gazdagon színezett szerelem. Gyorsan tűnő, értéktelen illúziókat azonban nem kergetett soha.

Liszt ideálja legtöbbször nem a fizikai szépségével elkápráztató nő, hanem a gondolatait sebesen, okosan rendező, szellemes kulturasszony. Az ünnepeit, nagyműveltségű művész első sorban a gazdagon lüktető szellemi életet kereste s csak másodsorban hódolt a mómornak. Ezért vonzódott inkább a kevésbé szép, de szellemes Belgiojoso Krisztina olasz hercegnőhöz, amint azokhoz a tüneményes szépségű művésznőkhöz, — akik lármás versengéssel ostromolták szívét, hogy értékes barátsága s művészi hírneve kapcsán mielőbb ragyogó diadalszékére ülhesse. Mindazáltal Liszt ezeket sem fogadta egészen hidegen.

Amikor művészi pályájának második nagy időszakához, a poétai korszakhoz érkezik, megváltozik lelki életének tartalma, hazajáró emlékké tompul szívében a párisi szalónok szenvedelmes vígsága s a rajongó nők szerelmi ömlengése, kitartó és szívós ostromlása. Még egy utolsó föllobbanás s az

nézheti, hogy Franciaország Marokkóban, a német birodalom a francia Kongó területén és Olaszország Tripoliszban és a Kyrenaikában nagy területeket hódít, tromfól kivágja Egyiptom annexióját.

London, október 18. Illetékes helyen tagadják, hogy Angolország anektálni készül Egyiptomot, azt azonban bevallják, hogy a brit külügyminiszterium a nagyhatalmak beleegyezését fogja kérni az egyiptomi kapitulációs jogok megszüntetésére és a vegyes bíróságok kiküszöbölésére, azonban ez is csak a német-francia marokkói tárgyalások befejezése után fog bekövetkezni.

Az olasz-török háború.

Róma, október 18. Luigi Barzini közli a *Corriere della Sera*hoz küldött mai táviratában, amelyet tegnap késő este adott fel Tripoliszban, hogy az elmenekült török helyőrség csapatai minden éjjel megtámadják az olasz előőrsöket Bu Meliana kutjánál. Ilyen támadások alkalmával Karamanli herceg, az áruló tripoliszi volt polgármester fia vezeti a török hadat.

Berlin, október 18. A *Lokalanzeiger*nek jelentik Konstantinápolyból: A belügyminiszter közhírré tette, hogy Dernát még nem foglalták el az olaszok, ellenben Benghazit már megszállották és most a kyrenaikai partvidéken sáncok mögött vannak.

Maltából táviratozzák, hogy Benghaziban a török helyőrség kétségbeesett ellentállást fejtett ki, de minden hősiesség hiábavaló volt.

Konstantinápoly, október 18. A kormány a hivatalos lapban rendeletet tett közé, hogy az olasz árucikkeket 100 százalékos vámmal sújtja. Marschall báró német nagykövet megjelent a portán és tiltakozott az olaszok ellen irányuló bojkott miatt, amely Szalonikiban általános.

Milano, október 18. A király nagy kitüntetésben részesítette Guglielmi *Marconi* feleségét. Kinevezte ugyanis Marcininét Elena királynő udvarhölgyévé és a kinevezésről szóló kézirat nagy elismeréssel nyilatkozik *Marconinak* arról a hazafias cselekedeteiről, hogy a török hadihajóknak nem engedte meg a drót-talan távirózást.

uj etikai utakra térő komponista gazdag szerelmi romantikája véget ér, — Weimarban az altenburgi kastély megnyugtató csendjében nyer egyéniségével összhangban álló befejezést. Sayn Wittgenstein Karolin hercegné rajongó közeledése rekeszti be a szerelmi idillek könyvét. Ez a kivételes szellemű asszony, egy nagy géniusz éltető lehelletét szomjuhozva, elhagyja hazáját, férjét, családi tüzhelyét s rajongó szívvel Weimarba siet, hogy a varázshatású művész közelében lehessen. Az ideális szerelemnek sok harmonikus óráját töltik együtt, de mert a felsőbb befolyások következtében nem lehettek egymásé, Liszt 1865. április 25-én megvalósulatlán reménye és erős vallásos érzéseinek hatása alatt az egyházi rend kötelékébe lép, abbé lesz, — Wittgenstein hercegné pedig megtört szívvel kolostorba vonul, hol a misztikus csendben ő is a vallásnak és boldogsága íájó emlékeinek él . . . Tömjénillatos, zsolozsmától hangos kolostorok szentelt falai között záródik le Liszt szerelmi romantikájának értékes utolsó fejezete. És a lassan szertefoszló emlékeken kívül, melyek ott ragyogtak a nagy világi szem csillagában, szíve érzéseiben, csak egyetlen vigasztaló maradt hirmondóul a nemes élet alkonyára, a nagy művész hűséges leánya: Kozma. A futó boldogság himnusza pedig ott zengett ezután is a zongora hurjain — úgy mint egykor, első szerelmének mámorító, emlékeztető óráiban, édes-busan, bánatosan . . .

Az új kereskedelmi miniszter kerülete.

Mi lesz a hosszupályi-i petícióval?

Beöthy László dr., az új kereskedelmi miniszter a Debrecennel szomszédos hosszupályi-i kerületnek a képviselője. Kinevezetése egyszerre befejezte a mandátuma ellen intézett s már valósággal végtelennek látszó petíciós eljárást. Terjedelmes bizonyítási anyag volna ugyan még hátra, több, mint 1100 tanúnak a kihallgatása, de az összeférhetlenségi törvény 23. §-a alapján Beöthy László dr. kinevezetése folytán le fog mandátumáról mondani s lemondása következtében a Kuria minden további tárgyalás nélkül megszünteti az eljárást és a kérvényezőket elmarasztalja az összes és pedig tetemes költségekben.

Minthogy több helyütt tendenciózus közlemények jelentek meg, amelyek szerint a miniszter lemondása nem vonná maga után a petíciós eljárás megszüntetését, ami viszont az a következménnyel járna, hogy nem lehetne kiírni az új választást, — kérdést intéztünk e tárgyban Elek Dezső dr. debreceni ügyvédhez, a választást védők helyi megbízottjához, akitől a következő felvilágosítást kaptuk:

— A kuriai bíraskodásról szóló törvény 54. §-ának b) pontja szerint a képviselő lemondása esetén a Kuria végzésileg megszünteti az eljárást s ennek folyományaként a költségek a kérvényezőket terhelik.

Igaz, hogy a következő szakasz szerint az eljárás ez esetben is folytatandó, ha a 28. §. alapján megfelelő kérelem terjesztett elő, oly irányban t. i., hogy a kisebbségben maradt jelölt jelentessék ki megválasztott képviselőnek. — Az is igaz, hogy ebben az esetben a kérvényezők terjesztettek elő ily irányú kérelmet, ez a kérelem azonban nem megfelelő s a törvény határozott rendelkezéseivel ellentétben áll, jogilag teljesen tarthatatlan.

A kérvényezők ugyanis aként kívánják megállapíttatni, hogy nem Beöthy László dr., hanem az ellenjelöltje nyerte el a szavazatok többségét, hogy a választási elnök által eszközölt visszautasításokat törvényteleneknek állítják s kéri azokat érvényeseknek mondani, hozzászámítani a kisebbségben maradt jelölt szavazataihoz. Ez a panasz a kérvényezőknek, amennyiben bizonyítást nyerne, az 1899. XV. t.-c. 3. §-ának 13. pontjában meghatározott tényállást alapítaná meg, a 28. §. szerinti kérelmet pedig csakis a 3. §. 25. vagy 27. pontjában meghatározott tényállás fennforgása esetén lehet előterjeszteni.

Minthogy pedig e két pontban megállapított tényállás egyike sem forog fenn, kétségtelen, hogy a 28. §-ra alapított kérelem teljesen tarthatatlan s így nem járhat azzal a következménnyel, hogy az eljárás a képviselő lemondása után is folytatassék.

A hosszupályi-i kerület tehát új választás előtt áll s értesüléseink szerint egyhangulag, vagy legalább is óriási többséggel fogja ismét megválasztani Beöthy László dr. kereskedelmi minisztert.

Színház és művészet.

A színház műsora:

CSÜTÖRTÖK: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (C. bérlet.)

PÉNTEK: *Bilincsek*, dráma. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Bilincsek*, dráma. (B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Babuska*, operett. Este *Milliók*, énekes bohózat. Bemutató előadás. (Kis bérlet.)

Az Ártatlan Zsuzsi ötödikször. Holnap, csütörtökön kerül színpadra ötödikször az oly nagy sikert aratott *Ártatlan Zsuzsi* operett C) bérletben.

A Bilincsek bemutatója. Pénteken ismét premierje lesz a debreceni színháznak.

Reichenbach Herman szenzációs drámáját mutatja be a drámai személyzet. A kiváló és érdekfeszítő drámából most folynak a próbák Thury Elemér rendező vezetésével. Reichenbach a zsidó szülők vallásosságát állítja ellentétbe a porosz katonai felfogással s bámulatos ügyességgel vezeti a közönséget az érdekfeszítő jelenetek egész sorozatán át, úgy, hogy egy pillanatra sem enged elterelni a néző figyelmét a színpadról. A főbb szerepeket Thury Elemér, Papp Etelka, Guthi, Kemény Lajos, Ligeti és Szilágyi játsszák.

Millió. A heti műsornak harmadik premierje a *Millió* című rendkívüli ötletes és szellemes bohózat lesz, mely vasárnap este kerül bemutatásra a debreceni színpadon. Régen nem volt olyan intenzív és általános sikere egy bohózatnak, mint éppen a *Millió*-nak. A fővárosi lapok rendkívül sokat foglalkoztak e kiválóan mulattató bohózattal, a mely előreláthatóan Debrecenben is meghódítja a közönséget.

Bonbonniere. Naponta óriási közönség tapsol az új műsornak és még két este köz-kívánatra fellépnek Szilassy Etel és Horváth Kálmán nagyszerű énekes bohózatukkal. A néger pár, a négy Spiessel, Iris Andrace, Árnay, Sziklay és Czobor pár előadását és produkcióját viharos taps honorálja. — A Bonbonniere e második műsora igazán méltó arra, hogy mindenki megnézzé.

Utban a béke.

A politika eseményei.

Ma végre több oldalról is megerősített nyert a pesszimiztikus híresztelésekkel szemben, hogy a békére igen is van remény. Komoly politikusok mondják ezt s ma a képviselőház folyosóján is teljesen békehangulat volt s békehírekkel és reményekkel volt tele a levegő.

Különös érdeklődéssel tekintenek még politikai körökben Tisza István gróf holnapi aradi beszámolója elé, mert érdekes kijelentéseket várnak Tisza Istvántól.

A békeakcióra vonatkozóan ma kétségtelenné vált, hogy a békeakció nem lanyhult s minden oldalon erős a vágy, hogy a parlamenti béke létrejöjjön. Természetesen még nem lehet tudni, hogy a helyes alap, amelyen a békét meg lehessen kötni, meg van-e, de kétségtelen, hogy a levegő békehírekkel van tele. A politikai körökben a legnagyobb optimizmussal beszélnek a békeakcióról.

A *Neue Freie Presse* is a helyzetről közül ma cikket, amelyben az információk nyomán a cikkíró is optimizmussal szól a politikai helyzetről. Arra, mondja a cikk, hogy a kormány elfogadja az ellenzék kompromisszumtervét remény nincsen, de abban lehet bizni, hogy fegyverszünet lesz s ez alatt a békétárgyalások befejezést nyernek. Ha azonban e tárgyalások sikerre nem vezetnének, úgy vagy nyílt támadással kell az ellenzék ellen fordulni, vagy teljesen le kell törni az obstrukciót. Az azonban bizonyos, hogy elnökválság nem fenyeget.

A folyosón is ma a képviselőházban sokat beszéltek a békéről s onnan is távolmaradtak ma a tendenciózus rossz hírek. A békeakció eseményei mellett s azzal kapcsolatban tettek megjegyzéseket Tisza István gróf holnapi aradi beszédére. Tisza István grófot harmincyole munkapárti képviselő kíséri le Aradra. Beavatottak beszélnek, hogy Tisza erélyesen fogja visszautasítani a munkapárt egységére vonatkozó meggyanúsításokat és hangoztatni fogja, hogy a munkapártban személyi különbségek nincsenek, a párt a legegységesebb. — Szólni fog a kibontakozási módokról s rá fog

mutatni arra, hogy meg kell védeni a parlamenti rendet. Végül hangoztatni fogja a párt mindenkor ismert szabadelvűségét.

Szabad csókolódn.

*

*A budapesti itélőtábla ki-
mondta, hogy a csók nem
válóok.*

*(Előkelő uriház, gyönyörű berendezés,
nagyon szép feleség, tigris-szivű férj és ar-
rogáns házibarát.)*

Férj: Értetetlen!

Feleség: Megértő!

Udvarló: Természetes!

Férj: A ti szempontotokból.

Feleség: A tiedből is. Az ilyen féltékeny embert nem lehet kigyógvitani másképp, mint ha a feleség elmegey flörtölni.

Udvarló: Aztán a csók igen ártatlan valami. Afféle kulcs a kapun.

Férj: Amellyel azonban készségesen be-
törtök a szobába is.

Feleség: De csak az előszobába.

Férj: Innen egy lépés az ebédlő. Onnan pedig már a hálószoba nyílik.

Udvarló: Látszik, hogy férj vagy. Nézz szét. Ez itt az előszoba, mellette a szalon, tul az ebédlő, emide a dohányzó és csak aztán jön a hálószoba.

Férj: Mindegy. A csók belépés a belső helyiségekbe — mondja *Beniczkynétől Serao* Matildig minden asszony.

Feleség: Ezek öreg asszonyok. Nem olyanok, mint én. *(Megcsókolja a házibarátot.)*

Férj (felugrik): Hütlén kigyó!

Feleség: Adja be a válópert!

Férj (Nagyot nyel. Az udvarlóhoz.): De Önnek uram, ezennel fel-is-ut, le-is-ut!

Feleség (Elébe áll.): Megálljon! Ha ezt az urat kiutasítja, uton-utfélen kompromittálni fogom. Válasszon, barátja vagy az idegenek között.

*Férj (Lemondóan kezét nyúlta és meg-
éleli a házibarátot.):* Barátom, te vagy az én családi boldogságomnak az őrző angyala!

*Feleség (Hosszu és szenvedélyes csókot nyom a házibarát ajkára. Majd odanyújtja kezét a férjnek, melyet az könnyeivel és csók-
jaival öntöz.):* Látja, maga kis számár, egy asszony milyen önfeláldozó tud lenni, ha szereti a — férjét.

Conferencier.

Pucéron a bíróság előtt.

Az alperes halasztás kért.

Körmönfont ügyvédek, kacskaringós észjárású fiskális zsenik tanulhatnak *Stardi* József urambátyámtól, hogy kell a törvény paragrafusait kikerülni s megakadályozni, hogy egy perben marasztaló ítélet hangozzék el, amikor a bíró minden kétséget kizárólag meggyőződött a másik fél igazáról.

Kovács József ugyanis 60 korona erejéig perelte a helybeli kir. járásbíró előtt *Stardi* Józsefet, melyért alperesnek kellő ellenszolgáltatást is teljesített. Ez téve-tagadva hol elismerte, hol kifogásolta az ügyet, végre azonban mégis belátta, hogy aki adós, annak fizetnie kell. Am neki most legjobb akarata szerint sines módjában ezt teljesítenie, miért is újabb halasztás iránt esedezett alásan.

A bíró láthatólag hajlott az igazságnak mindkét oldalára s mint példában elődja Salamonnak, ketté akarta vágni a pör tárgyát ké-

pező deliktumot: harminc koronában marasztalván emberlínket. Éppen ítéletre nyitotta a száját, amikor Stardi József ékes védőbeszédbe fogott.

— Látom, hogy a királyi bíró ur nincs az én pártomon és elnyomja a szegény embert. Hát jó! Elhozom ide a feleségem, meg a gyermekemet, vetköztessék pórérére. Itt a gunyám (leveti), a mellényem (mellé teszi) és a bekecsem!

Azzal, miní aki a maga igazságában pórén és rendületlenül áll, kivágja a mellét:

— Most pedig *pucceron* megyek a polgármesterhez!

Persze, a terem hallgatósága a frappáns jelenet láttára érthető józian kacagott és Stardi József a leglelkesebb hangulabban hagyta el a termet, úgy, hogy *Szoma* Miklós járásbíró is elhagyta a maga judiciumi komolysága s mint akit hírtelen álomból ébresztenek, adta ki a parancsot:

— Hozzák vissza azt az embert!

És úgy lett! Stardi Józsefet valósággal erővel cipelték az igazságszolgáltatás csarnokába, ahol a bíróság, csak hogy Monna Vanna szerepét ne plagizálja, megadta részére a kért — *halasztást!*

Ezután úgy, ahogy levette, fel is vette az alsó és felső ingóságait.

A rendőrség és az élelmiszerdrágaság.

Hétfő, kedd, szerda és szombat a termelők.

Üdvös és régen kívánatos intézkedést valósított meg a rendőrség, mikor ma napiparancsban kel a fogyasztóközönség védelmére és lehetővé teszi, hogy szükségletét közvetlenül a termelőktől szerezhesse be.

Ezelőtt ugyanis tiltva volt a vidékről Debrecenbe járó árusoknak éjjel kocsiikkal az utcán táborozni. Sőt már az esti órákban kellett vonulniok valamelyik éjjeli fogadóba és csak a reggeli órákban vihették piacra áruikat. Ez nemcsak költséges volt rájuk nézve, de ki voltak szolgáltatva a kofák és viszontelárusítók önkényének is, akiknek, csak hogy hamarabb szabaduljanak, olesón adták tovább áruikat, míg ezek másnap tetszés szerinti magas árakkal adták azt tovább a fogyasztóknak.

Sok panasz és felszólamlás történt emiatt hiába, míg most eljutottunk odáig, hogy a rendőrség félretéve a piac rendészeti szabályok eddigi rendelkezéseit, a nagyközönség szociális érdekeit is mérlegeli s gondoskodik arról, hogy a lakosság egyenesen a termelőktől is beszerezhesse, amire háza körül szüksége van.

Hétfőn, kedden, szerdán és szombaton késő estig megengedi a vidéki termelők áruinak eladását. Sőt a gyalog termelők el nem kelt áruikat *házzól-házra járva* is továbbadhatják.

Barna Tibor rendőrfelügyelő ma ebben az irányban a következő napiparancsot adta ki a rendőrlégénységnek:

Jeney Miklós főkapitány további intézkedésig megengedte, hogy a vidékről Debrecenbe jött termelők áruikat hétfőn, kedden, szerdán és szombaton késő estig árulhassák s hétfőn, kedden és pénteken éjjel kocsiikkal kint maradhassanak az utcán, igavonó állataikat azonban tartoznak piacra érkezésük után azonnal valahova elhelyezni s kocsiikkal közelében a legnagyobb tisztaságra kell ügyelniök.

Szigoruan utasítom tehát az őrszemélyzet tagjait, hogy a vidéki termelőkkel szemben a legnagyobb előzékenységet tanúsítsák s min-

denképpen arra törekedjenek, hogy az ily elárusítók helyeiket tisztán tartsák s a felgyült szemetet Zoltán Hermann köztisztasági vállalkozó minden nap elszállítsa. A bent maradó falusiakra való tekintet nélkül, az utca seprők tartoznak a piacot tisztán tartani. — Az elárusítás meghosszabbítása csak a kocsin árusító vidéki termelőkre terjesztetett ki, a kofák, valamint a kocsi nélkül árusító vidéki termelők hétköznap d. u. 4 órától tovább nem árusíthatnak.

Vidéki (gyalog) termelők azonban el nem kelt áruikat házzól-házra járva árusíthatják.

Egyben figyelmeztetem az őrszemélyzet tagjait, hogy úgy a piacon, mint bárhol a közönséggel szemben mindég a legnagyobb előzékenységgel, udvariassággal viselkedjenek s ha közbelépésükre valamely oknál fogva szükség lenne, úgy ezt feltűnés nélkül, a legnagyobb tapintattal tegyék meg, mert a rendelet ellen vétőkkel szemben a legnagyobb szigorral fogok eljárni.

A közigazgatási tisztviselők új minősítése.

Némethy államtitkár javaslata

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy az országos jogászyűlés mai harmadik napján a közjogi és közigazgatási szakosztály Concha Győző egyetemi tanár elnöklése alatt a következő kérdéssel kezdte mai tanácskozáását: Miképpen kellene megállapítani a közigazgatási hivatalnokok képesítését és szabályozni a közigazgatási gyakorlati vizsgát. A kérdésről Némethy Károly dr. belügyminiszteri államtitkár tartott széles alapokon fölépített szakelőadást, majd határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben többek között kimondását kérte, hogy az országos jogászyűlés

1. a közigazgatási fogalmazási tisztviselők mostani jogi (elméleti) képesítését nem tartja kielégítőnek;

2. szükségesnek tartja a vizsgarend olyan megváltoztatását, hogy a közigazgatási pályára lépő egyének a nélkülözhetetlen jogi ismeretek elsajátítására, akár a jogtudományi államvizsga kötelezővé tétele, akár a jogi tárgyakat (magyar magánjogot és polgári törvénykezési jogot, büntetőjogot és büntető perjogot) felőlelő harmadik alapvizsga szervezése által, reá kényszerítenek;

3. szükségesnek tartja a tanrend oly irányú módosítását, hogy az államtudományi tárgyak, különösen a közigazgatási jog, az alkalmazott közgazdaságtan és a társadalomtudományi alapismeretek intenzívebb előadásban részesüljenek;

4. szükségesnek tartja, hogy mind a jogi, mind az államtudományi tárgyak előadása körében a gyakorlatok minél szélesebb körben meghonosítottassanak és hogy e gyakorlatokban való részvétel kötelezővé és a végbizonnyítvány kiadásának előfeltételévé tétessék;

5. szükségesnek tartja, hogy a gyakorlati közigazgatási vizsga mielőbb életbe léptetessék és hogy egységes, általános közigazgatási vizsga és pénzügyi közigazgatási szakvizsga szerveztessék;

6. szükségesnek tartja, hogy a gyakorlati közigazgatási vizsgákra való bocsátás előfeltétele az elméleti képesítés megszerzése után megkezdhető legalább három évi gyakorlat legyen, amely lehetőleg vegyesen (törvényhatósági, községi és állami szolgálatban) töltenő el;

7. szükségesnek tartja, hogy az önálló joghatósággal felruházott és jogi képesítést feltételező közigazgatási állások csak oly tisztviselőkkel legyenek betölthetők, akik a gyakorlati közigazgatási vizsgát letették;

8. Kívánatosnak tartja, hogy a közigazgatási és a jogi (bírói, ügyvédi) elméleti képesítés teljesen egyenlővé tétessék és hogy e végből — a tudori fokozat kötelező voltának megszüntetésével — oly egységes államvizsga ál-

lapíttassék meg, amelynek egyik része a jogi, másik része pedig az államtudományi tárgyakat ölelje fel és mindenike írásbeli és szóbeli vizsgából álljon; végül kívánatosnak tartja, hogy az alsóbbrendű fogalmazási teendőkre alacsonyabb foku képesítés állapíttassék meg és hogy a községi közigazgatási tanfolyama ily alsóbb foku képesítésre való tekintettel reformáltassék.

HIREK.

— Az új kereskedelemügyi miniszter esküje. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Beöthy László kereskedelemügyi miniszter hétfőn megy Bécsbe a királyhoz, hogy hivatalos esküjét letegye s szerdán átvessi hivatalát.

— Kiss Ferenc esperes — hajduböszörményi lelkész. Ma délelőtt tíz órakor tartotta meg ülését a hajduböszörményi református egyház presbiteriuma Szolnoki Gerson lelkész és Kálmán Lajos főgondnok elnöklése alatt. Az ülésen töltötték be a Baltazár Dezső dr. püspök távozásával megüresedett lelkészi állást és pedig Kiss Ferenc püspökladányi lelkésszel, az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye esperesével. Szolnoki Gerson lelkész-elnök meleg szavakban méltatta Kiss Ferenc püspökladányi lelkész érdemeit, amelyet eddigi lelkészi pályáján szerzett. — Ajánlotta, hogy a presbiterium őt hívja meg lelkészül. Bemutatta Sívágó Gábor hajduböszörményi segédlélekész táviratát, amelyben a jelöltségről Kiss Ferenc javára lemond. Sívágó köré ugyanis, még akkor, amikor Kiss Ferenc jelöltetése nem volt szóban, a hívek egy tekintélyes csoportja tömörült, most azonban Sívágó Gábor maga jelentette be, hogy visszalép és melegen ajánlotta Kiss Ferencet. Elismerő tetszés fogadta e kijelentést, amely után a presbiterium nagy lelkesedéssel egyhanguan kimondta, hogy Kiss Ferenc püspökladányi esperes-lelkészt hívja meg a lelkészi állásra. A presbiterium határozatának meghozatalában már igen sok szeretet, elismerés és tisztelet nyilvánult meg Kiss Ferenc személyével és érdemeivel szemben. A meghívást a közeli napokban küldöttség adja tudtára Kiss Ferencnek s legközelebb a gyülekezetet is egyhanguan fogja a választás megajátásával a meghívást megerősíteni, amely különben az egész kerületben nagy örömet és általános megalégedést keltett.

— Rákosi Viktor jubilái. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Rákosi Viktor most ünnepli 30 éves írói jubileumát, amelyre már is sokan üdvözölték az ország minden részéről. Az üdvözlők között van Beöthy Zolt is, aki a következő táviratot küldte Rákosi Viktor-nak:

— A zsupori sors csak percekkel fizet a számtalan élvezetes órákért, amiket te szereztél. Isten éltesen. Barátod, író társad, atyád fia:

Beöthy Zolt.

— Adótárgyalások. A debreceni adófelszámolási bizottság e hó 23-án délután a városháza könyvtárszobájában kezdi meg tárgyalásait, amelyek során az ezidei kivetések ellen beadott felszólamlásokat bírálják felül.

— Oláh Gábor állapota. A kiváló debreceni költő és író állapota iránt állandó és általános a nagy érdeklődés. Oláh Gábort, a kit fölszállítottak Budapestre s akit ott orvososa, Berencsy Zoltán dr. a Kéthy-klinikán helyezték el, a fővárosi orvosok már megvizsgálták és az ő véleményük szerint állapota nem kétségbeesítő s megvan a remény arra, hogy rendes gyógykezelés mellett nem sok idő múlva ismét egészséges lesz.

— Egy főhercegnő sofför-vizsgálja. Bécsből táviratozzák: Margit toskánai hercegnő ma Bienenrth Báró és nagy közönség jelenlétében fényes sikerrel letette a sofföri vizsgát.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

— **A szolnoki polgármesterválasztás.** — Szolnokról jelentik, hogy a megüresedett polgármesteri szék betöltése körül nagy korteskedések folynak a városban. Különös sulyt vetnek arra, hogy az újonnan megválasztandó polgármester olyan férfi legyen, akinek erélye alkalmas lesz a város anyagi ügyeinek, a csatornázás és közbiztonság elhanyagolt állapotainak rendbehozására. A jelöltek Szendrey Henrik dr. és Harsány Gyula dr. ügyvédek.

— **A debreceni gazdaságmozgalma.** A debreceni gazdasági akadémia hallgatói legutóbb mozgalmat indítottak, hogy sürűbb vilamos közlekedést létesítsenek a pallagi gazdasági akadémiához. E tárgyban a földművelésügyi miniszterhez is memorandumot terjesztettek fel, amelyben kijelentik, hogy ha jobb közlekedést nem kapnak, januárban kilépnek az iskolából.

— **Toselliek kibékültek.** Rómából írják: A Tribuna jelenti, hogy Toselliné kibékült férjével és a válásból nem lesz semmi. Mikor az egykori szász trónörökös nő Londonba utazott, hogy kiadóival tárgyaljon emlékiratairól, a zongoramester Flórencig utána ment és kérlelte, hogy maradjon odahaza, azután az angol fővárosba táviratozott érte és mivel választ nem kapott, megírta feleségének, hogy hűtlen elhagyás címén válópert indít ellene. — Azután következtek a lapokban a pszichológus interjúk Tosellivel, amit az asszony kamatosztól visszafizetett. Elmondta a hírlapíróknak, hogy Toselli évek óta nem keres, de annál jobban szípolozza őt s még ruhát is ő vesz neki, különben járhatna rongyosan. Ilyen előzmények után találkozott a hirhedt házaspár Tarentóban és ismét szent a béke.

— **Elfogott váltóhamisító.** Kolozsvárról jelentik a rendőrségnek, hogy a nagybükkösi csendőrség letartóztatta Schächter Ignác debreceni könyvelőt, aki több itteni polgár nevére váltót hamisított és megszökött. A csendőrség átkísérte a kolozsvári rendőrségre, honnan Debrecenbe hozzák.

— **Másodvirágzás.** Fiuméből táviratozzák: Érdekes természeti tümenényt észlelnek néhány nap óta. Több kertben a szivafák másodszor virágoznak. Ez a különös természeti jelenség az enyhe időjárásnak tudható be.

— **Agyonütötte a villamos vezeték.** Rákospalotán ma a villamos sineken szerencsétlenség történt. A közúti villamos vasut felső vezetékének dróta leszakadt és Kiss István gazdaembert agyonütötte. Holttestét a boncterembe vitték s a vizsgálatot megindították.

— **Egy gyermek tüzhálála.** Hajdudorogról jelentik: Czékó Györgyné itteni lakos az udvaron volt elfoglalva, míg gyermekei, az 5 éves Illés és 6 éves Gyurka az ágyban játszadoztak. Valamelyik gyufát kerített s gyújtogatni kezdte azt. Egy eldobott gyufaszál az ágy szalmájára esett, melytől csakhamar lángot fogott az ágy. A nagyobbik gyermek még idejekorán kimenekült, a kisebbik azonban szénén égett. Ma temették.

— **Elütötte a bérkocsi.** Takács Sándor 9 éves gyermek hazafelé haladt, mikor a József kir. herceg- és Piac-utca keresztezésénél villámsebesen haladt át Juhász József 17-es számú kétfogatós. A gyermek csak későn vette észre, át akart szaladni az uton, de a kocsi rudja elütötte. Szerencsére csak kisebb zúzódásokat szenvedett. A vigyázatlan bérkocsis ellen gyorsítási miatt a rendőrség megindította az eljárást.

— **Ifjusági választások.** A debreceni felső kereskedelmi iskola Ifjusági Segélyező Egyesülete ma délután tartotta alakuló gyűlését Révész Vilmos vezető-tanár jelenlétében. A választás eredménye: Elnök Fohu Mihály felső B. o. t., Titkár Kaufmann József felső B. o. t., Főpénztáros Braunstein Lajos felső A. o. t.

— **Családi dráma a nyomor miatt.** Brűxből jelentik, hogy Oberleuthendoriban egy cipész felesége a 38 éves Prizot Mária, magát és öt 2—16 éves közötti gyermekét megmérgezte. Az anya és egyik gyermeke állapota súlyos, a többiek felépüléséhez orvosi

vélemény szerint nincs remény. A horzalmás családi drámának oka, hogy a család igen nyomorgott és e miatt a házastársak közt napirenden volt a veszekedés, ami az asszonyt igen elkészerítette.

— **Koleragyanus beteg Gyulán.** Gyuláról táviratozzák: Néhány békésmegyei kubikost, akik Samendriában dolgoztak, koleragyanus tünetek miatt visszazárást Gyulára. A betegek megfigyelés alatt állanak.

— **A Molnár-Szécsi-affér a bíróság előtt.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti bíróság ma tárgyalta azt a párbaj ügyet amelynek szereplői Molnár Ferenc író és Szécsi Ferenc gyárigazgató, Varsányi Irén férje a szereplői. Miután azonban Molnár Ferenc és segédei nem jelentek meg a tárgyaláson, azt elnapolták.

— **A pincériskola.** Tegnap számunkban az ág. ev. egyházi hivatalba történt betöréssel kapcsolatban megemlékeztünk a pincériskoláról is, melynek növendékei az udvarban levő egyházi iskolában hallgatják az előadásokat. Így logikusnak tetszett az a föltevés, hátha valaki az iskola növendéke közül követte volna el a betörést, csupa pajkosságból. Természetes, hogy ezzel sem magának az iskolának a presztizsét, sem a vezetőséget, sőt a növendékeket sem akartuk kisebbiteni. Jól ismerjük azt a gyönyörű intenciót, mely a vezetőséget az iskola fentartására indította és az eredményt is elismerő szóval kell, hogy illessük. Cikkünk tehát nem is az intézmény ellen irányult, csupán annak megvilágítására szolgált, hogy a nyomozást minden irányban tájékozni tudja.

— **Nők a kereskedelem.** Régen nélkülözünk Debrecenben egy olyan intézményt, amely hivatva lenne a nőket rövid idő alatt a kereskedelmi irodákban előfordulható összes munkálatokra rövid időn belül megtanítani. A gépirás (az összes rendszerű gépeken) gyorsírás, könyvelés és a levelezés elsajátítása céljából tanfolyamot nyit f. év nov. hó 1-én a „Mercur” vállalat Arany János-utca 2. Telefon 5—40. Beiratási díj nincs.

— **Lujza hercegnő válópöre.** Bécsből jelentik: A legfelsőbb törvényszék mint felülvizsgálati bíróság a napokban egy válópörben döntött, melyet Thein Szigfrid eszkomp-tör mint Westfried Jakob inkasszánsa Lujza belga hercegnő ellen indított. Westfried 1909-ben részt vett azokban a tárgyalásokban, melyeknek célja volt, hogy Lujza hercegnő megvásárolja a nagyvárcsei birtokot. A szerződés az akkori tulajdonossal: Koch Emil századossal, aki kevéssel azelőtt vette a birtokot Szájbély udvari tanácsostól, már csaknem meg volt kötve, mikor Koch Emil századost egyszerre hirtelen csak gondnokság alá helyezték. Ennek alapján a szerződést megsemmisítették, amiáltal a Lujza hercegnő részére való vételből sem lett semmi. — Dauscha Ottó ügynök, az üzlet főkövetítője visszazárást a váltót, melyet jutalékrésze fejében, 33.000 korona összegről adott neki, Dauscha nem akarta visszaadni és perszítette. A hercegnő ügyvédje, dr. Stimmer azzal a kifogással élt, hogy az üzlet nem jött létre. A kereskedelmi bíróság, valamint a tartományi főtörvényszék is erre az állápontra helyezkedett és a keresetet elutasította. Felelősség folytán most a legfelsőbb bíróság is hasonlóképpen döntött.

— **Hirneves Ita és Borsalino,** valamint Pichler kalap különlegességek Frank Testvéreknél.

— **Világhírű Habig kalapok egyedüli raktára** Aszmann Ferenczénél, Piac-u. 27.

— **A valódi világhírű „Habig” kalapok,** legrégibb és legnagyobb raktára Fenyő Sándor és Fia cégnél.

— **Goldstein Karollina** első debreceni orvosilag elismert mellfűző műtermét Miklós-u. 5. szám alá helyezte át. (Megyeházzal szemben.)

— **Schimmer Mórné** női és leány kalap terme Hatvan-u. 11. szám,

— **Csödtömegekből** vett nagymennyiségű áruk érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

— **5 korona darabja** a valódi gráci Pichler kalapoknak Györfi testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Egy tanuló** fizetéssel felvétetik Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.

— **A Magyar Király kávéház** tulajdonosának sikerült a hirneves és itt közkedveltségnek örvendő Berzsényi Ferike szimfonikus női zenekarát megnyerni, hol is es-ténként hangversenyt tartanak Bercon Leo karmester vezetése mellett.

— **Modern fallképekben** állandó ujdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

UJ POSZTÓ ÜZLET.

Legújabb divatu bel- és külföldi gypju szövetek **legjutányosabb** szabott árakban.

Kupfer József

Piacz-u. (Bika szálloda mellett)

Dr. Tüdős János

orsz. gyül. képviselő

a Debreczeni Első Takarékpénztár jogtanácsos és

Dr. Gévay Béla

ügyvéd, k. egyesített irodája

Debreczen, Piacz-u. 41. I. emelet.

Csatornázási vállalat és csement csőgyár

Debreczen. Gyár: Miklós-u. 53. Iroda: Széchenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUDINKA SZILÁRD mérnök.

Elvállal csatornázási, vízvezeték-berendezéseket. Raktáron tart **salát gyártmányu beton csöveket**, kartelen kívüli szolid árakon. **Költségvetéssel díjtalanul szolg. l. l.**

Szabászat, varrás és minta rajzolás

minden ágából tökéletes és gyors kiképzést nyerneki intelli ens hölgyek

ERDŐSSY IRMA

Bécsi szabászati akad. végzet, okl. szaktanító Hatvan-u. 42. szám alatti 10 év óta fennálló szabászati tanintézetében. — Beiratkozás bármely napon. Felöltök s varróknak részére külön esti tanfolyam.

KÖZGAZDASÁG.

Feszültség a pénzpiacon. A bécsi és berlini táviratok ismét a pénzpiac helyzetének rosszabbodásáról adnak hírt. Bécsben a magánkamatláb tegnap elérte a hivatalos bankkamatlábat, a teljes öt százalékot, ami azt jelenti, hogy most már csak a jegybank áll a pénzkereső piac rendelkezésére. A jegybanknál a benyújtások igen magasak voltak és valószínű, hogy ultimókor az adóköteles bankjegyforgalom meg fogja haladni a háromszáz millió koronát. A tegnapi piacon erősen keresték a párisi váltókat, minek következtében azok ára ismét erősen emelkedett. Berlinben a magánkamatláb tegnap 4⁵/₈ százalék volt. A francia bankok megtagadták a francia váltók discontálását. A kínai események szintén nagyon kedvezőtlen hatást tettek a börzére.

A Termény- és Áruraktár közgyűlése. Igen nagy érdeklődés előzi meg a Termény-

és Áruaktár vasárnap tartandó közgyűlését. Egész sereg új igazgatósági tag választása van napirendre tűzve, azonkívül az új, most megválasztandó igazgatóság lesz hivatva a nyugalomba vonuló vezérigazgató helyének betöltésére. A részvények emelkedése ily körülmények között magától érthető.

A Közgazdasági Bank részvények árfolyamát illető tegnapi közleményünkre vonatkozóan illetékes helyről annak konstataására kértek föl bennünket, hogy nem a Bank és Váltóüzlet részvénytársaság vásárolja a szóban forgó papirokat.

Az Erzsébet-malom részvényei. Tudvalevő, hogy a debreceni Erzsébet-malom részvényei ezideig igen alacson árfolyamon állottak. Most egyszerre ezek is igen keresett papirok lettek. Utána jártunk a dolognak s a következőket sikerült megtudnunk. Az Erzsébet-malomnak közvetlenül a város szorosan vett belterülete mellett nagy kiterjedésű telkei vannak, amelyek az utóbbi időben 3-4-szeres árra emelkedtek. Ez a körülmény arra bírta az igazgatóságot, hogy ezeket az üzemi felesleges telkeket értékesítse, miáltal a részvények belértéke tetemes módon emelkednék. Ez tehát a hirtelen támadt kereslet igazi oka.

Közszállítások a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál. Ruhaszállítás a debreceni fináncoknak. A debreceni, nagyváradi, nyíregyházi és gyulai pénzügyőri legénység részére egyenruha lévén szállítandó a debreceni kir. pénzügyigazgatóság e célra árlejtést hirdet. Ajánlatok nov. 4-ig küldendők be. — **Hulladékok eladása.** A pozsonyi cs. és kir. élelmezési raktár vászon- és kötélhulladék árak eladására hirdet pályázatot. Ajánlati határidő nov. 4. — **Terménybevásárlás.** A cs. és kir. VI-ik hadtest bizottsága 1200 mm. rozs bevásárlására hirdet ajánlati versenytárgyalást. Határidő okt. 25. — A pólai tengerészeti parancsnokság különféle felszerelési és élelmi cikkek szállítását óhajtja nyilvános versenytárgyaláson biztosítani. Pályázati határidő okt. 31. — Pályázati minták a tengerészeti parancsnokságnál kaphatók 20 fillérért. — Az itt felsorolt összes közszállítások iránt érdeklődők forduljanak a debreceni kereskedelmi és iparkamara segédhivatalához.

Ahol nem szabad földszintes házakat építeni. Kolozsvár város új építkezési szabályrendeletét a napokban hagyta jóvá a belügyminiszterium. Van egy pontja a szabályrendeletnek, amely érdemes arra, hogy felemlítsük. Eszerint Kolozsvár belvárosának hatvan utcájában a jövőben földszintes ház már nem építhet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Alaptalan vád egy festő ellen. Szathmáry László hentes család vétségével vádolta meg Radványi Dezső festőt, azt állítván róla, hogy ez, bár ő 30 korona előleget adott neki, a saját és neje nála megrendelt nagyított fényképét, többszörös sürgetése dacára sem szolgáltatta át. Ma volt ez ügyben a büntető járásbírósnál a tárgyalás Bay Ádám kir. járásbíró előtt. Radványi Dezső igazolta, hogy ő sem Szathmárytól, sem ennek feleségétől arcképeket sürgetése dacára sem kapott, így tehát a képeket nem is készíthette el. Miután ezt a sértett is beismerte, az ügyészi megbízott elejtette ellene a vádat, melyet azonban Szathmáry fentartott. A kir. járásbíró a festő ténykedésében a csalásnak semmi kritériumát sem lelte fel, felmentette a festőt a vád alól. Az ítélet jogerős.

A gépiró kisasszony büne. Papp Mártha gépirónő még csak mindössze tizennyolc esztendő és máris egész sereg szélhámosággal vádolva állott tegnap a budapesti törvényszék előtt. A fiatal, szép leány nagyon értette a módját annak, hogy hogyan férközhessen a jószívű emberek szívéhez és pénzéhez. Egy Vonák József nevű munkásemberrel ismerkedett meg tavaly, akinek volt pár ezer megtakarított koronája. Papp Mártha elhitette Vonák Józseffel és feleségével, hogy ő Siralla Emil királyi ügyész gyámleánya és mint ilyen

ki tudja eszközölni azt, hogy a budapesti törvényszékhez szolgávként kinevezzék. Annyira ment Vonákékkal szemben Papp Mártha, hogy elvitte Vonákot a törvényszéki palotába és ott még azt a helyet is megmutatta neki, ahol lakni fog és az irodát, ahol majd szolgál. Amikor azután már nagyon körmére égett a dolog, hivatalos levelet írt Vonáknak, hogy jelentkezzék a törvényszéken állása elfoglalása végett. Mindenfelé azt hirdette különben, hogy a debreceni árvaszéknél tizenötezer korona készpénze fekszik s ezen a réven még inkább sikerült neki az embereket maga felé hajlítani. Az örökségért el is utazott Debrecenbe s az ehez szükséges pénz is úgy csalta ki. Végre összecsapott feje fölött az ár és egész sereg feljelentés érkezett ellene a budapesti rendőrséghez, amely letartóztatta. Papp Mártha az ügyészségre került s miután a vádtanács is vád alá helyezte, tegnap főtárgyalásra került az ügye. A bíróság a fiatal leányt csalás bűntette miatt egy évi börtönre ítélte.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni üzománys távirati jelentőse

Budapest, 1911. okt. 18

Készáru 5 magasabb.

1911. októberi buza	12 01	—
1912. ápr. buza	12.15	—
1911. októberi rozs	10.35	—
1911. ápril rozs	10 52	—
1911. okt. zab	9 51	—
1911. ápril zab	9.72	—
1912. máj. tengeri	8 64	—
1911. aug. tengeri	—	—
1912. szept. tengeri	—	—

Olesó kamat mellett 5 esetleg 10 évi

visszafizetésre kölcsönöket ad,
valamint **kereskedői követelése-**
ket leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy **angol és francia**

nőruha divattermemet
József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Sziv s megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. herceg-u. 14. sz.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvel József.**

— És az állomásfőnök emlékezett rám, beültetett a vonatba. Adta ezt a köpönyeget is, hogy meg ne fázzam. Nem tudom miért segítettek, miért akadtak jó embereim.

Ulusia nevetett és vidáman felelt:

— Hans, a szolgám minden állomásra sürgönyözött innen Boroneretzáig. Elrendeltük, hogy adjanak neked jegyet és tegyék kényelmessé az utadat. Tudtam, hogy elmenekülsz

tőlük Jura, tudtam hogy eljössz hozzám, azért küldtem a táviratokat.

Megint a karjaiba zárta a lányt és csókokkal köszönte meg a jóságát.

— Tudtam, hogy úgy lesz — kiáltott — Megszökhettem volna bármikor, de vártam, hogy hívjál.

— Vártad?

— Igen. Mert tudtam, hogy hívni fogsz.

— És hivtalak.

— Igen. Mert nem hittem volna, hogy elfelejtetted a Jurát.

Olyan mély egyszerűséggel mondta ezeket Jura, hogy a lány mélyen a szemébe nézett, elfelejtette a csavargó ruhát, a poros, piszkos ruhát, az ócska köpönyeget, mindent, csak az ember arcát nézte.

Ez Jura, Fülöp gróf fia. Más nem is állta volna meg így a helyét az Ehrlach-palotában.

— Tudtam, éreztem, hogy ma éjjel jössz meg — mondta. — Elmentem az amerikai nagykövet estélyére, hogy ne kelljen a percek számlálni. De mindig azt mondogattam magamban, hogy te jönni fogsz ma és engem nem fog meglepni. Most itt tartunk végig, elmondtam Wagner tábornoknak, az apád barátjának, hogy úgy akarok cselekedni. O helyeselte a szándékom. Itt nem kell félned — a magad házában vagy Jura, te vagy az igazi gazdája.

Feleletre nem is várva, csengetett és behívta Hansot, az inast.

— Hozz bort és eledelt és mondd a bárónőnek, hogy jöjjön le.

Jura azonban röstelte a külsejét. Könyörgött, hogy ne most, hogy nem éhes, eleget evett, hogy csak fáradt és álmos végtelesen. Aludni szeretne.

— Két órát aludtam, két nap alatt — mondta büszkén. — Ne feledd, most jöttem a világba és a fülem tele van csengéssel, hangokkal, a szemem képekkel. Mennyi ember van itt és mind ébren van. Most le kell fekiüdnöm, az elől meg kell szoknom, hogy megkérdem, megérdemlem-e, hogy ebben a csoda-világban éljek. Nem érted Ulusia, nem gondold, hogy pihennem kellene?

— Igen, igen. Intézkedem.

Kiadta Hansnak a rendeletet. Az inas tágra nyitott szemekkel állt ott és hallgatta a kitörést. Azon csodálkozott, hogy ez a koldus-külsejű ember, ez az óriás ott a divánon, akinek a gallérija egy rongy, a kezei vörösek és felmártak, és akinek a csizmájába két ember is beleférne, ez a senki ember csak per Ulusia beszél a grófnővel. Nem tudta mire vélje, ha csak arra nem, hogy az Erlachok öt nemzedék óta terheltek, örültek voltak és hogy az urnője, akit minden fölött imádott, szintén nem volt józanabb, mint az ősei.

— Rendbe hozom a szobát, urnőm — mondta és ez volt az egész.

A hálószobája egy óriási terem volt, az Erlach-palota második emeletén és az ablakaiból látni lehetett a Prátert és a Dunát.

Fülöp gróf idejében ez vendégszoba volt és nagyon keveset változott azóta. Masszív butor volt benne, a plafondot gyönyörű freskók díszítették, az ágy régi, nagy butordarab, a padlókon drága, keleti szőnyegek. — Tiszta porcellán fürdőbe nyílt az egyik ajtó, ahol terjedelmes kád terpeszkedett. Az egész szoba királyi kényelemmel volt berendezve, annyi bizonyos.

Ide vezette Hans a vendéget, aki olyan különös körülmények közt jött az Erlach-palotába és igyekezett az elismert tehetségeit most kimutatni. Nem tudta hogy szólítsa Jurát, de egy halk hangú kérdésre olyan önzéretes és született főuri hangon tartott választ kapott, hogy a második kérdést már „kegyelmesség”-del fűszerezte.

— Ohajt fürödni kegyelmesség?

Jura bólintott a fejével.

— Félek, a víz nem lesz elég meleg, ilyen késői órában, de ha várna kegyelmed...

— Jó lesz, ahogy lesz — volt a felelet, mire Hans megforgatta az ezüst-csapokat és kiment törülközőkért.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű száraz
Tüzifa
házhoz szállítva kapható
Miklós Emil
tüzifa kereskedőnél.
Telefon 733. ☛ ☛ ☛ Telefon 733.
Raktár: M. a. v. Iútháznál.

Apródy József

Órás és ékszerész

Piacz-u. 12. szám alatti üzletét 1. év
november 1-től Egyháztér 5. szám
helyezi át. (Női pariskola épületébe.)
☛ Tanuló hivatással felvételeik. ☛

Uj üzlet: Uj üzlet:
Megnyilt Stark Sándor
csipke, szalag, rövidaru fehérnemű, szabókellékek üzete
Piacz-u. 7. sz., a Vecsey-házban.
Nagy alkalmi vétel **Gyermek ruhákban** és az
ősezes rövidaru kellékek en.
Csak Piacz-u. 7. sz. alatt, a kereskedelmi akadémiával szemben.

Uri öltönyöket
bel- és külföldi szövetekből készít a
legutolsó divat szerint
HUBAY GYÖRGY
uri szabó
DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

A legújabb és legmodernebb ékszerek
készülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, leg-
jobb és legolcsóbban eszközöltetnek.
☛ Pontos kiszolgálás. ☛

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi újdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha
kelmék, Francia vелеzek,
:: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók
képek (szent és tájképek) tükörök.

Arczkép utáni festéseket, úgy kréta mint
olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és
nagy képekretézések legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hanyadi-u. 13.

Levelező-lap hívásra azonnal jövünk.

Naponta

friss sütemény és házikenyér,

friss tej és vaj kapható

Marx János sütődjében

Csapó-utca 18. — Telefon 866.

ABBAZIA

Palace szálloda épületében egy
speciális emléktárgyakkal felszerelt
üzlet

eladó.

Írásbeli kérdezősködések «Abba-
zia 900.» jellegével **Györi és Nagy** hir-
detési irodájába, Budapest, Erzsébet-
körtút 5. intézendők.

Allandó kiállítás

művészi fényképekből

Némethi műtermének

Piacz-utca 1. espu bejáratában.

Bársony,

selyem, csipke, keztü, harisnya leg-
szébb legdivatosabb, legolcsóbb

a Budapesti csipkeáruház

fióküzletében, Sas-u. 4

☛ Kizárólag alkalmi vétel. ☛

Naponta érkeznek újdonságok Pontos, szolid kiszolgálás

Ékszer és aranyeműeket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni,
keresse fel

KOSTYA JÁNOS

ékszerész és óra üzletét

Széchenyi-tér 1. szám. Ref. Kistemplommal szemben.

☛ Javítások pontosan eszközöltetnek. ☛

K 30000

CERES-DIJ-KIÍRÁS.

Azon célból, hogy a CERES ételzirt ott is bevezessük, a lot azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételzírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételzírnek más ételzírakkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki a melyek felsoroltatnak:

11 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000	1 nyeremény á K 1000 = K 1000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000	2 nyeremény á K 500 = K 1000	20 nyeremény á K 100 = K 2000
Összesen: K 3000	K 22.000	K 2000	K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az ujságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kioszthatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alantli cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételzírunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kétfős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88 szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodáján 1911. évi december hó 20-án délelő t 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzőke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyveget csatolni.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400.000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre L. Schlesinger, Berlin 18.

Csinos fiatal uriaszónynak ismeretségét keresi előkelő uriember. Csak önzetlen, anyagi gondoktól ment, igazi uriaszónynak választát kérem. Leveleket „Figyelmes barát” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Fiatal csinos lánykával szeretne megismerkedni előkelő gazdag földbirtokos 40 éves agglény, kit megdetszés esetén nőül veszek irjanak „Földbirtokos” jellegre Post-resttant Főposta.

Laczi! Telefonon nem tudtam magával beszélni, csütörtökön színházban leszek, lehetőleg jöjjön maga is, három sárga öszi-rózsával, a többit bizza reám. Üdvözlí Agija.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virág-üzletben.

Keresek azonnali belépésre egy szakácsnét jó fizetéssel Piacz-utca 42. szám, hátul az emeleten jobbra.

Megbízható embert keresünk Hajduszoszlóról. Czim a kiadóban.

14—15 éves fiúk sok pénzt kereshetnek megbízásunk folytán. Cim a kiadóba.

Jó írásu fiatal ember cimírásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cim 339. számú telefon.

Több évi gyakorlattal levelezésben és könyvelésben jártas uri leány irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Adás-vétel.

Valódi ementhali, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegeajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piacz-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Fűszer és csemege üzlet a város legforgalmasabb helyén más vállalat miatt kedvező feltételek mellett eladó. Biztos megélhetést nyújtó üzlet. Cim a kiadóban.

Legjobb és legszebb
Czipók Daniel czipó
árúházában
TELEFON 501
Tolnai Debreczen,
Piacz-u. 49. postával szemben.

Bocskay kertben 4 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Mész. Ha olcsó meszet akar venni, csak Szügyi hez kell menni. Szügyi mésztelep Bánffy u. 6. Telefon 945. (Hungária malom mellett.)

Butorok és szőnyegek legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvételnek.

Téli saisonra!

Kalap, sapka, alsó tribo, kesztyű, harisnya, kötött habát és Bazár-czikkek legolcsóbban

Schwarz M. L.

Piacz-u. 52. Miklós-u.-val szemben.

Hiany nincs mert czipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Hallatlan! 32 fill. egy doboz szivarka hüvely „Kolibri”. Ja persze! „Kolibri” hüvely! Nikotin mentes, különleges szopókával. Kapható mindenütt. Főraktár Harmathynál Fűvészkert 14.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Boreczet házilag készült kapható Czim. a kiadóba.

Makkulatur papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt Piacz-utca 42. I. emelet, hátul az udvarban.

Feltűnő olcsó árak mellett lehet most beszerezni az őszi idényre szükséges férfi, női és gyermek czipőket
Fischer Menyhért

saját készítményű czipő áruházában, Piacz-utca 9. sz. alatt (Frank Rezső mellett.)

Különféle.

Ha jól akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piacz-utca 85. az (Uj-utcában.)

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piacz-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Hová menjünk? A Farkas-féle uj orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Megjötték a színészek s tanuságot tehetnek róla, hogy az egész Magyarországon elterjedtek a Matild szépitőszerek. Matild szappan, Matild krém, (szeplő) arczenőcs, továbbá a Kun sertéspepa, nincs olyan falu Magyarországon, ahol ne használnák. Mindazok kaphatók minden gyógyszerárban és d ogeriában.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

Üveg készletek.

Étkész- és mosdó szervizok a legújabb formákban és minőkkel.

Petroleum-lámpák kitűnő minőkben. Az őszi és téli évi udvarozásai nagy mennyiségben raktáron vannak.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávés-és teás készletek. — Alpakka és ezüsttőt evőeszközök.

Átmeneti felöltők

24 koronától

feljebb kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

Legolcsóbb férfi- és fiu ruha áruházában

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Markovicz Herman

órák és ékszerész

DEBRECZEN, Hunyadi utca 20. sz.

Raktáron tartok: inga-, fali-, ébresztő- és zsebórákat, nyaklánczokat, karpereczeket, gyűrűket, fülbevalókat nagy választékban, mindenemű fémben. — Óra műhelyem a legújabb gyári számszámokkal van felszerelve

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és koks

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán szükségletünket

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445.

Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evi kötésre előnyös ajánlat.

1911/291 24 oldal
Kiegyesítőből

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
1911/291

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközön ég becses tudomására hozni, **Kazinczy-utca 2. szám** alatt egy a mai kor igényeit kielégítő

nőruha varrodát nyitottam,

hol a legegészségszerűbb és legdivatosabb angol kosztümeket jótállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.
Kérem a m. tisztelt hölgyközönség b. megrendelését s bizalmát. A házatos tisztellel

Szilágyi Gyula
női szabó, Kazinczy-utca 2.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az **utczai helyiségből** ugyanazon házban hol eddig is volt **Piacz-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy-ház udvari helyiségébe helyeztem be**, hol is óriási választékot tartok mi denféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyiségű keletgyék azonnal készen. Tiszteséges és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely **Debreczen, Placz 44. az udvarban. Telefon 377.**

2574-1911. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A püspökladányi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a földesi közbirt. tkptár végrehajthatóan Nyul Beniné Spiegel Lina végrehajtást szenvedő elleni 800 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a pladányi kir. bíróság területén levő Földes községében fekvő 1. a földesi 1860. sz. betétben A l. 1-2. sorsz. 35. 36. hrsz. a felvett 177 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő 24. öisz. ház, udvar és kertre 1635 kor. 2. a földesi 1860. sz. betétben A. 1. sorsz. 37. hrsz. a felvett 176 négyszögöl területű a Beltelekben fekvő az árverést 352 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1911. évi november hó 10. napján d. e. 9 órakor** Földes községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban annak $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pladány, 1911. aug. hó 3.

Dr. Kovács s. k. kir. bírós.

Új urdivat szabó szalon

Sugár Samu

József kir. herceg-utca 23.

A legújabb divat szövetekből. — Mérték utáni megrendelések izlésesen és olcsón készíttetnek.

Jókarban lévő, használt

álló íróasztalok,

továbbá **füveg válaszfalak** főleg **füvefoglatban** jutányos áron eladók.

Értekezhetni az **Alföldi tak. pénztárnál.**

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Placz u. 73. sz. a.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becsés pártfogást kérve

Weisz József

angol női szabó.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Szechenyi- utca 6.
GÖZTISZTÍTÓ	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.
Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végzünk. **Temetéseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztoséges verseny. Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.**

Miért

ne fogadjunk el
M-á-ást!!
csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tölle a lábbeli

Mert

puhán
tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság.

Hölgyeim!

Felhívom b. figyelmüket, hogy az összes rőfös árúban, a melyeket többet raktáron nem tartok, **most az alkalom**, hogy e cikkekben szükségletüket gyári árban beszerezhessék. — Az olcsóság bizonyítékául szolgáljon az itt felsorolt néhány cikk.

Csikos flanellek	18 kr.-tól
l-a Szintartó zsinór barchetek	37 „
120 cm. széles costum kelmék	43 „
120 „ angol „ „	76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben	138 „
140 cm. valódi angol costum kelmék	128 „

És még sok más cikk, nagyon olcsó árban. **Nem parti árú!** Szép, új divatos dolgok. — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.

Menyasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, diszárú és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN divatáruháza

Piacz-u. 85. Royal kávéházzal szemben.

Amerikai ozipó ujdonságok

legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árúban, kizárólag

GLÜCKEDE

ozipó nagyáruházában

:-: Piacz- és Kossuth-u. szök. :-: Telefon 602.

Zongorák, Pianinok,

Czimbalmok és mindenféle hangszerek legnagyobb választékban kaphatók

Schmidt S.

zongora és hangszer raktárában

Piacz-utca 73. sz.

Kapható: minden jobb fűszer- és ásványvíz kereskedésben.

Borral keverve üdít és gyógyít.

Gyógyhatása vese gyomor, hólyagbetegségek, légutak hurutjainál, sárgaságnál, máj- és lépbajoknál bámulatos.

:-: Természetes szénsavval bír. :-:

Hajdumegyei raktár: Fűszerkereskedelmi r. t. előbb Lusztig Károly cég Debreczenben.

Új Szücs és Szörmeáru üzlet.

Tulajdonos **MÁRTONFALVY EMILNÉ** már megnyitott **Piacz-utca 58. szám alatt.**

(Iparbank épületében.)

Kovács Gyula és Társa női divattermei

DEBRECZEN, Főtér 55. sz. (Hungária kávéház mellett.)

Legszebb kivitelű **Őszi felöltők** hölgyek és leányok részére, a legdivatosabb **Téli kabátok** angol és sima szövetekből. **Püsch** és **bársony** kabátok dus választékban. **Szörme kabátok**, városi **bundák**. **Gyermek felöltők** minden nagyságban. **Costümök**, **Pongyolák**, **színházi blousok** és **divat aljak**, **színházi** és **esti köpenyek** minden színben, elegáns kivitelben. **Szörme boák**, **muffok** a legjobb szörme fajokból. **Leány és gyermek gariturok** dus választékban.

Kötött kabátok divatos színekben és kivitelben

a legolcsóbb szabott árak mellett.

„66”

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzleteiben vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Piacz-u. 79.

Egy a **lehérneműtöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

A nagymagyaralföldi**építő és műszaki részvénytársaság**

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy **Hunyadi-u. 10. sz. alatt**

építő és műszaki irodát nyitott.

Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácscsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

:-: **Piacz-utca, a Főpostával szemben** :-:

Magérkeztek

az őszi és téli idény ujdonságai. Női felöltők, Costümök, Pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban **eredeti párizsi és berlini modellek.**

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.